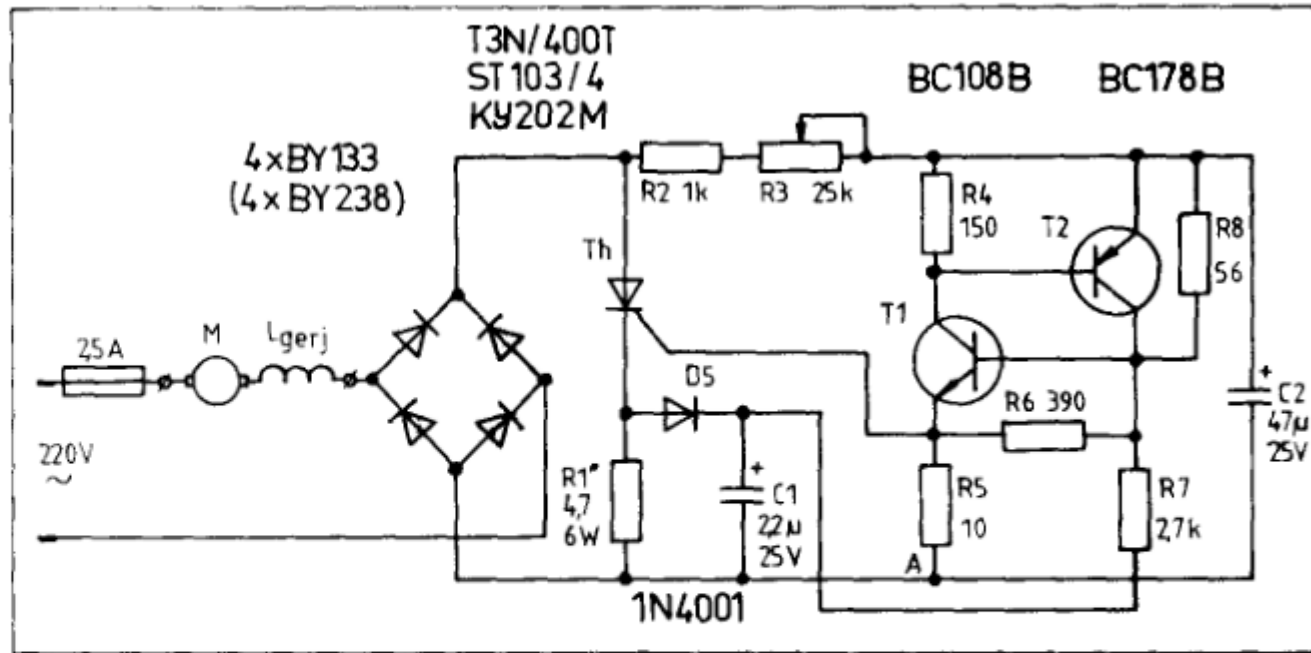

a motor fordulatszámát az R_3 potencióméterrel változtathatjuk.

A tranzisztorok billenési időpontját azonban erőteljesen befolyásolja a C_1 kondenzátoron fellépő feszültségérték is, amelyet az R_7 ellenállás segítségével juttatunk a T_1 bázisára. Nagy terhelés esetén megnő a motor áramfelvétele és csökken a fordulatszáma. A megnövekedett áram az R_1 ellenálláson átfolyva ezen nagyobb feszültséget ejt. A D_1-C_1 tag e feszültség átlagértékét képezi, amely – mint mondtunk – az R_7 ellenálláson át a tirisztorgyűjtő áramkört befolyásolja, mégpedig úgy, hogy az egység korábban fog gyújtani. A gyújtási fázis siettetésével az eredetileg beállított fordulatszám a terhelés ellenére is visszaállni igyekszik, azaz a szabályozás hatására közel állandó marad. Ez az univerzális soros motorok azon tulajdonságának köszönhető, hogy a motor árama a terhelőnyomatékkal közel lineárisan változik.

4. ábra. Nyomatéktartó fordulatszám-szabályozó áramkör fűrógéphez

Az áramkör a rajzon szereplő alkatrészekkel 250–300 W-os motorokhoz jól használható. A teljesítmény-félvezetők cseréjével azonban más, nagyobb teljesítményű gépek

szabályozására is alkalmazható. Megépítésénél fordítsunk különös gondot az érintésvédelmi rendszabályok betartására!